

Izaja vsako sredo
in petek
Stane za celo leto 15 L
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto 40.
Na naročila brez da
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

S 1 V Gorici, v sredo 4. januarja 1928

Leto [X] XI

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglas
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
že«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici. Ri-
va Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo
ulica Mameli št. 5
(prej Scuole).
Telef. int. št. 308

V novem letu.

»Kdor ne dela, naj tudi ne je,« to veliko zapoved je učil apostol narodov sv. Pavel. Pevavljano jo tudi mi danes ob začetku novega letnika »Goriške Straže«. Vzeti je seveda ne smemo zgolj z »zirom« na trdo telesno delo, kakor tega tudi veliki učenik ni mislil, temveč v prenešenem pomenu. Sv. apostol je hotel s svojo postavo priliti in poudariti dolžnost slehernega človeka, da vrši nalogo, ki mu je odkazana v življenju. To dolžnost je tako po ostril, da je odrekonomu, ki je ne izpolnjuje, pravico do življenja. Saj je rekel, da oni, ki ne dela, ne zasluži hrane, da bi se preživljal.

V onih prvih časih krščanstva, ko je sv. Pavel oznanjeval besedo božjo po širnih deželah rimskega cesarstva, je bil pojem dela, pomen dolžnosti, ki jo imi posameznik, še bolj skvarjen in zabrisan kakor danes. Človeštvo se je v glavem delilo v dva dela: v pičlo številico svobodnih ljudi in v ogromno množico sužnjev. Prvi so imeli vse pravice, drugi vse dolžnosti. Bilo je zato drzno in je zahtevalo polnega moža dvigniti v list pokvarjeni dobi svoj glas in opozarjati na dolžnost dela. Vsi oni, ki so imeli oblast in moč v svojih rokah, te dolžnosti niso priznavali. Bili so pijavke, ki so iznožjavale podjarmljena ljudstva. In vendar ni trajalo dolgo, da je Pavlova postava zmagala in si osvojila svet.

V današnji dobi je Pavlova zapoved vsesplošno priznana. Nikogar ni, ki bi se upal oporekati temu pravičnemu in življenjskemu načelu. In vendar moramo vedno znova in v najrazličnejših oblikah dregati in spominjati javnost in posameznike na njihovo dolžnost. Skvarjena, pomehkužena in razdvojena človeška natura je, ki nas tavaja, da skoro nezavestno grešimo. Le pogledimo, pa bomo videli, kako se mnogokje širi delamrznost in brezbrizje. So ljudje, ki brez najmanjše resnosti žive iz dneva v dan in se z naravnost kaznjivo lahkomišelnostjo igrajo s svojo bodočnostjo, s svojim obstankom. Tudi številni zavedavci, ki hočejo živeti na račun svojega bližnjega, bohotno rase. Zlasti povojna leta so jim ustvarila neusahljive kaluže iz katerih pogajajo.

Tako se skrini in blati sveta apostolova beseda, ko gre za lastno dobrobit posameznika. Še bolj obupna slika se pa nam nudi, če premotrimo, kako vršijo posamezniki svoje dolžnosti napram bližnjemu, nasproti družbi. Samopašnost, oblastželjnost, nasilnost, hinavščina in slična zla se šopirijo in uničujejo vse dobrine, kjer bi morala vladati poštenje in pravica.

Človek je član doveške družbe. Kakor ima družba svoje dolžnosti in obveznosti glede posameznika, tako ima posameznik svoje dolžnosti nasproti družbi. Vsak mora skrbeti, da je koristen član človeške družbe, to se pravi, da dela, da izpolnjuje svojo dolžnost, da po svojih močeh pomaga pri graditvi svetle in mirne bodočnosti.

Človeška družba se sestavlja iz raznih manjših in večjih stanic. Najmanjša, a najbistvenjša je družina. Delo za družino, njena vzgoja in njena dobrobit, je najvzvišenejša naloga vsakega človeka.

Tudi soseska, občina, ki je odlična stanica družbe, nalaga posamezniku mnogo dolžnosti, ki jih mora vestno vršiti. Ravnotako mora tudi točno skrbeti, da odrajta in izvrši vse, kar zahteva od njega država, ki igra eno najvažnejših vlog v življenju posameznika in družbe sploh. Tudi na lastni narod veže posameznika mnogo svetih dolžnosti. Obramba narodovih pravic, prospeh

njegove samorasle kulture, okrepitev njegovega značaja in poglobitev njegove duševnosti, skratka skrb za narodov obstoj in njegov razmah je delo, ki je naloženo vsakemu zvestemu in zavednemu članu narodove zajednice.

Delo posvečuje življenje, delo je naša dolžnost, zato bodi delu, vztrajnemu in požrtvovalnemu, posvečeno novo leto. Ker bomo na ta način vršili zapoved velikega spoznavalca božjega, bo nam tudi nebo naklonilo svoj blagoslov.

Kaj se godi po svetu? O avtonomiji koroških Slovencev.

(Piše poslanec Besednjak.)

Ko je lansko poletje počil glas, da namerava koroška deželna vlada ponuditi slovenski manjšini kulturno avtonomijo, se je polastila jugoslovanske javnosti iz početka nekaka zmeda. Nekateri krogi so se veselili, drugi so pa imeli takoj sumnjo, da je kulturna avtonomija nova past za koroške Slovence. Danes lahko rečemo, da se je ustalilo v Sloveniji enotno mišljenje: vse slovenske stranke in vsi slovenski politiki gledajo na ponudbo koroške deželne vlade z odkritim, odločnim nezaupanjem.

Kako naj si to raztolmačimo? Eden izmed voditeljev nemške manjšine v Sloveniji, moj dobri znanec dr. Camillo Morocutti, pravi v dnevniku »Tägliche Rundschau« od 4. avgusta p. l., da leži vsa krivda na slovenskih politikih. »To je znanje politične nezrelosti«, — pravi Morocutti — »da so na velikopotezni načrt ureditve slovenskega manjšinskega vprašanja, kakor je bil predložen koroškemu deželnemu zboru, odgovorili v slovenski javnosti samo s kritiko in z zanikanjem.« Žalostno je po mnenju Morocuttija, da slovenski politiki ne vidijo v svoji malenkostni, nacionalistični ozkosrčnosti poti, ki vodi preko nemško-slovenskega sporazuma do jugoslovansko-nemške zveze in od tod »v bodočnost in svobodo. To je tem bolj žalostno, ako pomislimo, da je v Italiji 500.000 Slovencev in Hrvatov.«

Ali gre res za politično nezrelost?

Obžalovanja vredno in sramotno bi bilo za Slovence, ako bi bilo res, kar piše o njih prijatelj Morocutti. Po njegovem so vse stranke, so vsa glasila, so vsi odgovorni politiki slovenski omejeni in nezreli.

Da so take trditve prepogumne in silno malo prepričevalne, je jasno. Zato je treba iskati drugod po vzrokih temu splošnemu nezaupanju nasproti koroški deželni vladi.

V zadnjem članku »Goriške Straže« sem popisal na kratko razmere, v katerih živijo naši bratje na Koroškem. Vsakdo se je lahko prepričal, da se gode Slovincem težke krivice na vseh poljih javnega življenja. Pripadniki istih strank, ki so predložile deželnemu zboru zakonski načrt o kulturni avtonomiji, pišejo, da so čisto slovenske šole »plod hujskarije«, da je poznavanje književne slovenščine koroškim Slovincem »nepotrebno«, in se ne strašijo celo trditve, da koroški Slovenci sploh niso Slovenci, temveč »vindišarji«. Taki članki se objavljajo v času, ko leži ravno pred koroškim deželnim zborom načrt o

kulturni avtonomiji Slovencev, tiškajo se v časniku, ki ga vzdržuje deželna koroška vlada. (Koroška Domovina).

Človek bi moral biti politično nezrel, ako bi verjel, da žele taki možje slovenski manjšini resnično dobro. Če zagovarjajo raznaroditev Slovencev, ne morejo biti istočasno za njihovo kulturno avtonomijo.

Nezaupanje je zato na žalost zelo opravičeno.

Kako je prišlo do zakonskega načrta?

Večina koroških nemških strank je bila iz početka odločno nasproti kakršnikoli razpravi o avtonomiji koroških Slovencev. Potreben je bil ponoven in močen pritisk Nemcev izven Avstrije, da so Korošci začeli popuščati. Nemška manjšina v Sloveniji je bila sestavila obširno spomenico na koroško vlado, kjer pravi, da je treba dati slovenski manjšini kulturno avtonomijo radi tega, ker ne pridejo sicer Nemci v Jugoslaviji nikdar do svojih pravic. Dr. Morocutti pripoveduje v »Tägliche Rundschau«, da so Ninčić, Korošec, Pribičević in »celo mirotvorni ter evropsko usmerjeni Radić« dosledno odbijali zahteve nemške manjšine z razlogom, da je treba najprej pravično ravnati s Slovenci na Koroškem. Ravno tako kakor nemška manjšina v Jugoslaviji so pritiskali na Korošce Nemci iz Češko-Slovaške in Poljske ter drugih držav. Za avtonomijo koroških Slovencev so se potegnili tudi Nemci iz Berlina in to je bilo odločilno. Šele ko so spoznali v Celovcu, da je zadovoljitev slovenske manjšine na Koroškem v interesu celokupnega nemštva in njegove politike v Evropi, je bilo možno z njimi razpravljati. Nemci imajo približno 10 milijonov lastnih manjšin v Evropi in znajo, da ni mogoče zahtevati zanje kulturne avtonomije, ako ne dajo istih pravic tudi manjšinam na nemškem ozemlju.

Izvenavstrijski Nemci so sicer ravnali v lastno korist, toda mi smo jim kljub temu hvaležni za njihov trud, ki je bil pošteno mišljen in tudi našim bratom v prid.

To je zgodovina zakonskega načrta o kulturni avtonomiji koroških Slovencev.

Kaj nudi zakon našim bratom?

Po načrtu, ki leži pred koroškim deželnim zborom, ima najvišjo oblast nad slovenskim šolstvom na Koroškem »Slovi. narodni svet«.

V vsaki občini je razpostavljena knjiga, tako zvani narodni kata-

ster, v katerega se prostovoljno vpiše vsak zaveden Slovenec, ki je dopolnil 20. leto starosti. Vsi v katastru vpisani Slovenci volijo na podlagi enake volilne pravice član »Slovenskega narodnega sveta«, ki vlada za dobo štirih let. Narodni svet ustanavlja lahko v deželi šole s slovenskim učnim jezikom, predlaga učitelje, odobruje učne knjige, nadzoruje vse slovensko šolstvo, prirejuje lahko po deželi različne tečaje in predavanja, ustanavlja dobrotelne in vzgojne zavode ter skrbi sploh za kulturne potrebe slovenskega prebivalstva.

»Slovenskemu narodnemu svetu« so podrejene po deželi slovenske šolske občine s krajnimi šolskimi sveti na čelu.

Narodni svet ima pravico, da razpisuje davke, ki jih pobirajo državni davčni uradi in oddajajo Narodnemu svetu za vzdrževanje šol in drugih naprav. Razen tega dajeta tudi država in dežela različne denarne podpore, ki jih jemljeja od skupnih dežel. in državnih davkov. Koroški Slovenci se pritožujejo, da bi se jim godila po zakonskem načrtu pri financah krivica, a jaz se ne maram spuščati v take podrobnosti.

Izjavljam samo, da bi mi Slovenci in Hrvati v Italiji sprejeli tak zakon z zaprtimi očmi in da bi se ga silno veselili. Ravno tako pravi dr. Morocutti, da bi nemška manjšina v Sloveniji navdušeno sprejela tako kulturno avtonomijo.

Zakaj se koroški Slovenci obotavljajo?

Naša manjšina v Italiji bi lahko brez skrbi sprejela tako avtonomijo zato, ker je naše ljudstvo narodno zavedno in probujeno. Pri nas bi se slovanski očetje vpisali brez vsake agitacije kot en mož v narodni kataster in v kratkem bi imeli v vseh naših vaseh lastne šole. Tako pa na žalost ni s koroškim slovenskim ljudstvom. Siloviti gospodarski, upravni in socialni pritisk, ki so ga Nemci izvajali od leta 1848. dalje na našo šibko koroško manjšino, je zlomil v večini ljudstva slovensko narodno zavednost. Ljudje govore sicer doma slovensko, a nimajo dovolj moči, da bi za svoj narod šli v boj in zanj trpeli. Nemcem se je tekom desetletij nezasižanega pritiska posrečilo, da so naše brate duševno popolnoma ustrašovali. Ako bi se na Koroškem proglasila kulturna avtonomija Slovencev, bi se večina naših ljudi iz strahu ali drugih vzrokov ne hotela vpisati v narodni kataster ter bi tako večina Slovencev ostala brez slovenskih šol.

Tak je žalibog položaj naših nesrečnih bratov v Avstriji.

Koroške nacionalistične stranke so sprejele načrt o kulturni avtonomiji Slovencev predvsem radi tega, ker so bile trdno uverjene, da se za večino slovenskega prebivalstva ne bo izvedel. Ta skrita misel je bila mnogo bolj odločilna kakor vse priogovarjanje iz Berlina.

Ali nai žrtvujemo lastno kri?

V Celovcu si mislijo tako-le: ako proglasimo kulturno avtonomijo, se velika večina Slovencev ne bo marala ali upala vpisati in mi jih proglasimo za Nemce. Zavedni Slovenci bodo morali lepo molčati, ker so zakon o avtonomiji itak sami sprejeli in se lahko vsakdo svobodno

ypiše v narodni kataster. Ako se Slovenci nočejo vpisati, mi nismo krivi. To je le znamenje, da ne marajo biti Slovenci, temveč se prištevajo k nemški kulturi.

Tako bi Slovenci sami pomagali pri končnem potujčevanju lastne krvi, kar je nečloveška zahteva.

Mi mislimo, da se dá položaj koroških Slovencev rešiti samo na nastopni način. Kulturno avtonomijo je treba sprejeti. Slovenci, ki se vpišejo v narodni kataster, dobe svojo slovensko šolo in bodo s tem zadovoljni. Kar se tiče ostalih Slovencev, moramo pač priznati, da za avtonomijo niso še zreli. Kaj z nami? Zanje naj velja še nadalje šolski sistem, ki je vpeljan po vsej koroški deželi že nad 60 let, to se pravi, da učnega jezika ne določajo starši, temveč oblastvo. Deželni šolski svet na Koroškem, je po zakonih Avstrije končno veljavno sam gospodar, da vpelje v šolo ta ali oni jezik. Mi zahtevamo le, da se posluži v sporazumu z Narodnim svetom svoje oblasti tako, kakor veleva razum, poštenje in mednarodno priznana načela pedagogov, to se pravi, da uvede za naše otroke kot učni jezik njih materino govorico.

Vsaka druga rešitev bi bila nepoštena in nepedagogična in kulturna avtonomija koroških Slovencev bi ne bila samo velika prevara našega ljudstva, temveč tudi nepopravljiva pregreha na visokih idealih narodnih manjšin v Evropi.

Okno v svet.

Nova ruska opozicija.

V Harkovu se je pojavila opozicija proti sovjetski vladi v novi obliki. Imenuje se »Skupina demokratske centralizacije« in zastopa najskrajnejše nazore. Tej skupini načeluje znani Saprnov.

Vukičević in muslimani.

Jugoslovanski ministrski predsednik Vukičević je sklenil z muslimanskimi poslanci sporazum, po katerem bodo muslimani radikale še bolj podpirali in jim stali ob strani. S tem je Vukičević zelo utrdil svoj položaj.

Delavska stranka ni več potrebna.

Angleški list »Daily Herald« je objavil pismo, ki ga je pisal Snowdeu, finančni minister v Macdonaldovi vladi. Snowdeu izjavlja, da je po njegovem mnenju angleška delavska stranka izvršila svojo nalogo in da njen nadaljni obstoj ni več niti koristen niti potreben. Radi tega izstopa iz stranke, kateri je pripadal 34 let.

Dr. Jan. Ev. Krek.

1865—1917.

Za 10-letnico njegove smrti.

Majhen narod smo, a imamo veliko moč, ki so zasloveli med nami in po širnem svetu. Veliko jih je, ki so svojemu narodu in domovini s hvalečnostjo vračali od duševnega bogastva, ki jim ga je bila obilno nasula. Pomagali so graditi njegovo veličino, ki opaja sinove in hčere z lastno prosveto in ki žeg sega čez meje v širni svet. Nihče izmed njih pa ni tako globoko in bogato zajemal iz neizčrpnega studenca narodove duše, ko Krek. In nihče ni z vsestranskim delovanjem vtisnil narodu svoje osebnosti, kot on. Naš narod je posebljen z vsemi dobri lastnostmi v Kreku in Krek se zrcali v narodu. Njemu veljajo znamenite besede njegovega ljubljence Otona Zupančiča:

Bil je med nami moč kot zrno klen in zdrav; ta, kakor knjige mi, ljudi je brati znal; tako zatopil se je v tajnopis človeka našega, da je odtis njegovih najglobočjih sanj užgal pekočo stigmo vanj.

Usoda ruske opozicije.

Nemški listi poročajo, da je ruska vlada dala zapreti sedem voditeljev opozicije, ki so bili na zadnjem kongresu izključeni iz komunistične stranke. Zdi se, da jim bodo sledili še drugi.

Razmerje med Italijo in Nemčijo.

Italijanska vlada je iz Poadižja izgnala nemškega državljanca Josipa Otterhammerja. Nemško časopisje ostro obsoja ta korak italijanske vlade. Italijansko časopisje od-

govarja in ugotavlja, da se v poadiške razmere ne sme nihče vtikati.

Prijateljstvo med demokrati in muslimnai

v Jugoslaviji se je skrhalo. V četrtek 29. decembra so v sarajevski oblastni skupščini muslimani predlagali nezaupnico skupščinskemu predsedniku Grdžiću, ki je znan Davidovičev pristaš. Grdžić je odstopil. Dogodek utegne imeti razne posledice.

DNEVNE VESTI.

Naročnikom!

Prosimo vse stare naročnike in vse one, ki se mislijo na »Goriško Stražo« na novo naročiti, naj povizajo z naročnino. Čimprej dobimo naročnino, temprej lahko uredimo točno in brezhibno pošiljanje lista. Kdor želi imeti »Goriško pratiko«, jo še vedno lahko dobi; za naročnike stane 50 cent., v prodajalnah pa L 1.50.

Za može in fante.

Kakor v preteklem letu se bo tudi letos obhajala pobožnost v čast presv. Srcu Jezusovemu vsak prvi petek v mesecu v cerkvi sv. Ivana. Dne 6. januarja, na praznik sv. Treh kraljev bo zjutraj ob 5½ pobožnost kakor po navadi, zvečer ob osmih pa samo za moške.

Dragi može in fantje! Naj ga ne bo med vami, ki bi preslišal klic božjega Srca, klic ljubezni, s katero nam hoče pomagati v naših težkih urah.

Vodstvo Apostolstva molitve.

Vrnitev trgovskih kavcij.

Industrijska zveza goriške pokrajine sporoča: »Gazzetta Ufficiale« od 15. decembra 1927. objavlja odlok, ki dovoljuje vrnitev kavcij za prodajo na drobne takim, ki so jo v prvem trenutku negotovosti plačali, ne da bi bili dolžni to storiti. Dovolj je navadna prošnja na finančno intendantco ali na »Cassa depositi e prestiti« s priloženim »nulla osta« občinskega urada.

Znižane cene vode in elektrike.

V nedeljo 1. januarja je stopila v veljavo odredba goriškega občinskega načelnika, ki določuje, naj se cene vode in električnega toka v Gorici znižajo. Od sedaj naprej stane kilovatna ura 1 Lit. Kdor porabi več kot 1000 kilovatnih ur na leto, plača samo 80 stotink za uro. — Kubični meter vode bo odslej naprej stal 65 stotink in ne več 85 stotink.

In narod, ki že sam je bil izgrešil sled, pravadnih, divnih sanj, ki jih je sanjal ded, ko zrl je poveljani obraz, pred možem tem spoznal je: To sem jaz! V zrcalu vernem, v možu tem kar bil, kar bom, vse vidim, vem.

V Kreku je velika inteligenca narodova, v njem prirojena duhovnost, dobrodušnost, delavnost, podjetnost, preprostost, veselost, ljubezen do narave in domovine, a tudi globoka čustvenost, zvestoba, vernost in globoka pobožnost.

In kar so zakrivila stoletja, kar ljulike je zasejal sovražni človek, kar kvari in tlači narod, to je hotel Krek odstraniti, izruvat, zatreti in popraviti in tako s silovitostjo svojega duha — kralj Matjaž — prerojenega in očiščenega dvigniti med narodi na stališče, ki ga zasluži — čeprav najmanjši med njimi, Benjamin. Da bi narod za to, kar je prejel od sosedov dobrega, jim povračeval od svoje samorasle kulture, od svoje samobitnosti.

Za uvod zadoščuj to. Ni naš namen, pisati globoko razpravo o programu dr. ja Kreka. Pač pa vtisniti v dušo našega človeka Kreka vzornika, ki naj se vsem, zlasti mladini,

Znižanje dohodninskega davka.

S 1. januarjem se dohodninski davek (imposta sulla ricchezza mobile) zniža za dva odstotka.

Italijanski podkonzul ubit.

Neznani roparji so umorili italijanskega podkonzula v Odesi Cozzia. Truplo so našli šele čez dva dni. Bilo je popolnoma oropano vsega. Sovjetske oblasti vneto zasledujejo zločince.

Komisarji za nove občine.

Zadnjič smo navedli štiri nove sestavljene občine in povedali, da bodo za te občine začasno imenovani komisarji, ki naj tekom dveh mesecev izvedejo vse posle, ki so potrebni za združitev. Kakor doznavamo, so imenovani za prefekturne komisarje: cav. uff. Astolfo Fabioli za Kojško, kav. Zingale za Miren in g. J. Savelli za Šempas.

Nemčija in južnotirolski Nemci.

Ravnatelj rimskega lista »Il Giornale d'Italia« Virginij Gayda je napisal uvodni članek z naslovom »Ne dotikajte se Poadižja!« Povod za članek mu je dalo pisanje nemškega časopisja ob priliki izгона avstrijskega državljanca Jož. Otterhammerja iz Italije. Nemški listi so brez razlike strankarske in verske pripadnosti vsi ljuto napadali Italijo in njeno vlado na južnem Tirolskem. Nemški visokošolci so radi tega odpovedali svojo udeležbo pri mednarodnih visokošolskih zimskošportnih tekmah v Cortini d'Ampezzo, češ, da je pod njihovo častjo, iti v deželo, ki tako kruto zatira narodne manjšine. V. Gayda zavrača vse očitke in trdi, da se nemško časopisje ne sme brigati za Otterhammerja, ki je avstrijski državljan. Ako ga je Italija postavila pred vrata, je s tem storila le svojo dolžnost, ki ji jo nalaga samo obramba. Otterhammer da je namreč rovaril proti Italiji in prejemal denarne podpore iz inozemstva. S tem je vse povedano, kar zadeva

Otterhammerja. Poleg tega pa je treba poveljati prijateljem v Nemčiji, da spada južno Tirolsko pod Italijo in da je radi tega nedotakljivo. Nemci naj torej kar lepo pozabijo na prebivalce južne Tirolske, ki da so pravzaprav le ponemčeni Italijani. — Tako je napisal V. Gayda.

Škof v Cremoni proti D'Annunziu.

Kremonski škof msgr. Cazzani je te dni praznoval svoj god. Verniki iz vse škočije so mu prišli čestitat. Ob tej priliki je škof imel nagovor, v katerem je namignil na vrsto vprizoritvev D'Annunzijevih dram, ki se je prav takrat pričela v kremonskem gledališču. Rekel je dobesedno: »Ne vem še natančno, kako bo, toda zdi se, da bomo v Cremoni imeli predtave D'Annunzijevih dram. Naj bi karkoli, navodilo za katoličane jesledeče: ne iti k tistim predstavam. Brez ostroste, brez preprirov, da z dostojanstveno trdnostjo. Na ta način bomo, poleg drugega, zvršili kulturno in italijansko delo kajti kulturno in italijansko je, ako počastimo domovino kulturne umetnosti s tem, da dopustimo, a zapadejo molku dela, ki ne zaslijo drugega. To je geslo! Rad bi vdel, koliko katoliških vojakov je, ki lahko nanje računam, in katrisko.«

Dodekanez dbi avtonomijo.

Dodekanez semenuje skupina otokov v Egejskem morju. Ti otoki so sedaj italijanci. Pretekli teden je atenski list »Ihnos« prejel iz Rima vest, da mverava dati italijanska vlada in otokom večjo upravno samostnost in mordi celo krajevni parlament.

Stoletnica latice Srbske.

Prejšnji telenso se v Novem Sadu vršile veke slovesnosti v proslavo stoletnja obstoja najstarejšega srbskega književnega podjetja Matice Srbije. Proslave se je udeležil tudi kralj in mnogo ministrov.

Razkušeno društvo v starih pokrajinah.

Prefekt trovin Rovigo je razpustil katoiški ložek »Conrado Ferrini« v Rovigo. Krožek je vodil duhovnik Porta Biondo. Prefekt je svoj ukrep uterljlil z razlogi javnega reda in morja. Tajnik krožka in en član sta bi naznanjena sodišču.

Požar na Proseku.

Prejšnji teden na Proseku pogorelo poslopje otroškega vrta družbe Lega Nazionale. Škoda znaša okrog 300.000 t.

omili, da si po njem pridobi, pri svoji vse to, kar je njega dičilo.

I.

Kratek opis Krekovega življenja.

Rojen je bil Krek 27. novembra 1865. pri Sv. Gregorju nad Sodražico blizu Ribnice na Dolenjskem. Oče mu je bil učitelj Valentin iz Selca nad Škofjokoloko, mati pa Mica, rojena Stupica iz Sodražice. V hiši je vladala revščina in mati je hodila pomagat kmetom pri poljskem delu. Oče mu je umrl v 38. letu kot učitelj v Komendi pri Kamniku in mati vdova se je preselila s 5 otroci v podedovano hišo starega Krekovega očeta v Selce. Družina je živela ob mali pokojnini in materini pridnosti. Hiši so pravili »V Štoku«, materi »Štokarjeva mati« in naš Janez je bil »Štokarjev študent«, »Štokarjev Janez« in »Štokarjev dohtar«. Janez je bil med otroci najstarejši. Od bratov in sester živi zdaj le še sestra Cilka, ki je gospodinjila bratu do smrti in stanuje v Ljubljani.

Krek je začel hoditi v šolo h svojemu očetu še pred dovršenim petim letom. Kasneje pa je obiskoval nem-

ško šolo v Škofjoki, gimnazijo in semenišče v Ljubljani, za doktorja sv. pisma se je izpil pa na Dunaju, kamor ga je bil poslal škof in poznejši goriški nadof kardinal Misia. Ker je bil siln nadarjen, so mu bile vse šole v jačo. Novo mašo je pel na Brezjah 23. 7. 1888. Petje mu je oskrbel s svojimi pevci sam lani v visoki starosti umrli slavnoznan župnik, sklatelj in starosta planincev, Jakob Blaž. O novi maši pravi Krek, daje bila zanj »poročni dan«, in za ovo mašo so zvonili lep, tisočkrat lepše kot za poroko.

Po končanih študijah je bil Krek nekaj mesecev župnika v Ribnici. Od tam je pšel leta 1892. za stolnega vikarja Ljubljano in postal leta 1895. v ljubljanskem semenišču profesor bogoslovja. Vpo-tojen je bil mal pred smrtjo, ki mu je nagloma pretrgala nit življenja 8. 10. 1917. srbi najnapornejšega delovanja za svoj narod. Zadelal je kap pri prijatelju župniku Bajcu v Št. Janžina Dolenjskem, kjer se je zelo ljubljeno ustavljal na poti iz Zagreba. Pokopan je pa v Ljubljani pri Sv. Križu. Na grob mu je postavil narod veličasten spomenik. (Dalje.)

Zborovanje francoskih socialistov.

Zadnje dni starega leta so v Parizu zborovali francoski socialisti. Pretresali so vsa važna vprašanja notranje in zunanje politike. Določili so tudi smernice za prihodnje volitve, ki so pred durmi.

Atentat v Argentini.

Argentinski anarhisti so v Buenos Airesu vrgli bombo v bližini glavnega ravnateljstva »Narodne banke«. Bomba je ubila 2 osebi, ranila pa jih je 18.

Macedonski kurir ujet.

V bližini bolgarske meje so jugoslovanska oblastva ujela kurirja macedonskega odbora. Pri sebi je imel važne dokumente. Pri zaslišanju je trdil, da so mu četaši grozili s smrtjo, ako ne bo ubogal.

Prepir o smrti kralja Ferdinanda.

Romunski list »Indreptarea« je objavil članek enega najboljših romunskih zdravnikov dr. J. Jonescuja, v katerem pisec trdi, da je smrt kralja Ferdinanda zakrivil njegov osebni zdravnik, ki ni spoznal prave bolezni.

Brezposelnost v Nemčiji.

Število brezposelnih, ki prejema državno podporo, je naraslo na milijon.

Iz irokega sveta.**Ko popijejo v Ljubljani?**

V 1927. so v Ljubljani popili 2,978 litrov vina, 9142 butilk šampanja, 1,207.441 litrov piva, 41,34 malinovca in 2.200 litrov žgan

akota na Kitajskem.

Nitajskem vlada grozna lakota. Ljude se živijo z lubjem dreves in sptjem. 4 milijone ljudi je na tema umre za lakoto. Vsega tega srive večne vojne, ki ne dovoljuje kmetovalcu, da bi spravil priče domov.

Nesreča na Kitajskem.

V mestu Tientsin se je vnelo petrosko skladišče družbe Standard Oil Company. Vse shrambe so sezletele, vse naprave so uničene. Mesta je popolnoma porušeno. Požar, ki je ob nesreči začel šteti, še ni zadušeno. Škoda znaša mda nad 50 milijonov dolarjev.

Turški parnik potopljen.

Enki turški parnik je te dni v Egejskem morju radi goste mežadel v drugi parnik in se takoj potopil. Utonilo je kakih 30 oseb.

Kaj je novega na deželi?**Planina pri Vipavi.**

Pri nas je ukaželjna mladina obiskavala večerni tečaj za italijanski jezik. Pouk ni bil prav reden, čeprav so se učenci in učenke z zanimanjem učili. Pred par tedni se je pouk uknil. Ne vemo zakaj? Sliši se, da gre za denar. — Izborna vinska kapljica se bolj počasi od mika iz kleti. — Precej sitnost občutimo z davki na prašiče. Mladina se z vedno večjo vnetostjo oprijema knjig in časopisja, poselejo sedaj, ko se v teh zimskih večerogreva za ognjiščem. Ob priliki jše kaj. Bog živi!

Stanjel.

Veliko je bilo zadnje čase v naši vasi govorjenja o električni razsvetljavi. Tuk. podjetnik doman je nameraval s sodelovanjem olinenapeljati razsvetljavo v Štanju, Kobdilju in na postaji. Prišel pa je od nekod nekj nedomačin, ki so napravil električno razsvetljavo za svojo gostilno in za postajo. Mi anjenci in Kobdilci pa si bomo še naprej svetili z dragim in smrdim petrolejem. Bilo bi umestno, da bi se merodajni krogi pobrigali tu za električno razsvetljavo, ker bi bilo v korist občini in posameznim. Ker smo ob začetku leta, prilično Kobdilcem in Stanjelcem, da bi električna luč razsvetlila njih domove in da bi uvidel naš načelnik kristi občine!

Sv. Mihael pri Ozeljanu

Bilo je v prvi uri tekočega leta, ko sem v polsnu, nekoliko preplašen, skočil s postelje, odprl vata in prisluhnil v mrzlo jasno noč. V prvi razburjenosti sem mislil da so tolovaji, ali da se je pripetilo komu kaka nesreča. Ni bilo ne prvo ne drugo, kajti pozneje sem uotovil, da sem se zmotil; bili so nekateri vaški fantje, ki so, ne vem z kakšnega vzroka ali namena, kričali v tih noč in vozili po poti neki voz ter tako budili mirne ljudi iz sladkega spanja. Takšno ravnanje ob zaključku starega in k začetku novega leta pač ne more nikomur ugajati. Pri tem pa moram spet nekaj poudariti, namreč, da udeleženci omenjenega početja smatrajo sploh vsako knjigo in časopis za brezpomembno reč. Fantje, mesto da počenjate take budalosti, je bolje, da primete v roke knjigo in se tako vsaj nekoliko izobrazite. Ni lepo, da grajam sovaščane, a v resnici enaka in slična početja zaslužijo, da jih javno ožigosamo.

Grahovo.

V četrtek dne 29. decembra je potratki a mučni boleznimi umrl občeznani občinski tajnik grahovskega županstva Anton Mavri v svojem 61. letu. Svojo tajniško službo je opravljal od leta 1903. nevzdržema do svoje smrti. Naj v miru počiva!

Šturije.

Zadnji teden pred božičem smo imeli duhovne vaje za moše in fantje. Govore je imel naš rojak č. g. profesor Filip Terčelj. Takile govori, iz katerih diha prijateljski nasvet, ki pa vendar razkrivajo rane današnjih dni, so marsikoga pretresli, da se je spomnil in pripravil za sv. božične praznike, kar bi bil sicer pozabil. Udeležba je bila kljub ostremu mrazu in silni burji nepričakovano dobra, kar dokazuje da tudi možje in fantje cenijo in želijo takih duhovnih vaj, posebno, ker so samo za moške, in doma. Splošna želja je in prav potrebno bi bilo tudi za velikonočne praznike kaj sličnega. Iskrena hvala našemu g. župniku, ki nam je pripravil to duhovno veselje, in našemu rojaku za njegove prisrčne in duhovite govore in vso požrtvovalnost. Bog plačaj!

Otalež.

S kakšnim veseljem Te vselej pričakujemo, draga Straža, ker tudi nas tu na meji obiščeš vsak teden dvakrat v 50.ih iztisih. Hvaležnosti pa nimamo, da bi se Te kedaj spomnili s kakim dopisom. Gotovo misliš, da smo letos že zmrznili v teh hribih pri 16° C mraza. Sporočamo Ti, da smo vsi dobro zdravi, letos še posebno, ker je bilo po letu obilo solnca. Tudi letina je bila boljša od preteklih let. Kljub temu ne živimo v obilnosti; tudi tukaj od kraja tožijo: kaj bode, kaj bode, časi so hudi, pomanjkanje vsepoved? — Dasi je bridka smrt bolj redko kosila, vendar nam je ugrabila dve dobri materi, Marijo Kogej iz Otaleža in Heleno Magaj ne iz Pluzenj. Obe ste lepo krščansko vzgajali svoje otroke, ki so v čast družini in v zgled vsem drugim. Obe globoko pobožni ste radi zahajali k obhajilni mizi in vselej k sv. maši. Zato ste pa tudi obe gledali smrti pogumno v oči, niste se je strašili. Upamo, da njeni lepi duši že uživata Boga. Naj bi prosile za nas in vzbudile med nami mnogo takih, ki ju bodo skušali posnemati. Obema uglednima krščanskima družinama budi njiju lepo življenje v tolažbo!

Ukve.

Že dalje časa se govori o združitvi naše in naborjetske v eno občino. Ker ima naša vas železniško postajo, Naborjet pa le postajališče, bi imel biti sedež nove občine v Ukvah. Toda zvedeli smo, da so naši soobčinarji Ovčjevaščani prosili, da bi njihovo vas prideli občini Trbiž. Potem seveda bi sedež nove občine ne bil več v Ukvah, marveč bi prišli pod Naborjet. In zdi se, da bo tako obveljalo. Čudimo se pa, kaj neki moti naše bližnje Ovčane, da hočejo raje hoditi v poldrugo uro oddaljeni Trbiž nego k nam, ki smo oddaljeni le pol ure. — Dne 12. decembra po noči so neznan »poštenjaki« dvakrat poskušali vdreti v trgovino Valentina Prešernja, da bi pobrali razne drobrote, ki se tam prodajajo. Le zobobolu pomočnika Emilija se imajo domači zahvaliti, da so pravočasno opazili nevarnost. To je letos pri nas že drugič, da segajo zlobne roke po tujem blagu. — Naše električno podjetje se menda tudi boji, da bo imelo preveč dela z napeljavo električne luči po naših hišah. Zato ne spoštuje niti tedenskega počitka, ki ga je pred letom dni tudi načelnik vlade N. E. Mussolini za vso državo zapovedal. Ne ločijo delavnika od nedelje. Kakor da pri centrali niso imeli doslej dovolj nesreč, hočejo še novih in dražijo k temu Boga s skrunjenjem njemu posvečenih dni. Ne vedo, da nedelja je zato »nedelja«, ker se ta dan »ne dela«.

Štjak.

Bili so časi, ko je okolica z gnušom zrla na Štjak. Par plevelov se je žruvalo, ostala je pšenica, ki ni nič manj rodovita kakor drugod, po kakovosti pa presega vse druge, ker mora rediti s 60 odstotki, napram drugim 100 odstotkom. Če kaj prodaš, moraš dati 20% pod ceno, da prodaš! Če kaj kupiš, te stane 20% nad ceno, da ti domov pride, med tem ko se drugim blago iz ceste v hišo samo zavali. Bili so zopet časi, ko so farani le težko dohajali v Štjak. Po opravkih so pošiljali rajši otroke ali sive starčke. Srednji ljudje so se bali srečavanja pred cerkvenimi vrati. Z novim dušnim pastirjem pa upamo, da bode Štjak dobil zopet prejšnje lice in ono privlačno silo, da bodo farani komaj čakali nedelje, da pridejo in se dušno poživijo, ko so bili sedaj prisiljeni se potikati po sosednih duhovnijah. To pričajo božične jaslince, kakoršnih štjaška cerkev še ni videla. Kdor jih ni še videl, si jih lahko še ogleda. Za majhen dar mu bode zamorček prav iz srca hvaležen in se mu bode lepo priklonil, spominjajoč ga svojih črnih bratov, ki jaslice še ne poznajo. Tem potom se zahvaljujemo vsej sosedni č. duhovščini za vse, kar koli so nam v teh letih pripomogli, bodisi s presvidenjem sv. popotnice, bodisi s pogrebi in drugimi nasveti. Bog bodi plačnik!

Obloke.

Zadnji ponedeljek proti poldnevu je po daljšem bolehanju zatisnil za vedno svoje oči tukajšnji posestnik Drole Franc, star 64 let. Bil je zaveden Slovenec in spoštovan mož. Naj počiva v miru!

Ledine.

Da zima in gosposka ne prizaneseta, je že star pregovor. Resničnost tega pregovora pa moramo letos še posebno potrditi. Že sredi meseca novembra je padlo nad pol metra snega, ki je seveda kmalu skopnel. Za tem pa je prišel zelo hud mraz, ki je ravno pred božičnimi prazniki dosegel svoj višek 18 stopinj pod ničlo. Tako dolgotrajnega in hudega mraza že dolgo ne pomnimo.

Na dan sv. Štefana pred sv. mašo je bila pred našo cerkvijo pravcata snežena bitka. Nekaj razposajenih dečakov je hotelo posnemati one moše, ki so kamenjali sv. Štefana, ter so z vso vnetostjo metali snežene

kepe na ljudi, ki so šli proti cerkvi. Nekemu možu je priletela ravno v obraz. Ta pa ni bil tako potrpežljiv, da bi jim tega ne prišteval v zlo. Urno je šel za bežečim dečkom v cerkev in ga tam prav pošteno oklofufal. Ni lepo, da se kaj takega godi okrog cerkve, zato je dolžnost vsakega pametnega človeka, da take razgrajaje posvari.

Logje.

Za božič sem bil v Logjeh. Naravnost v cerkev sem šel, ker se je ravno pričela sv. maša. Med sveto mašo so peli, prav lepe glasove imajo. Pozneje sem pa izvedel, da nimajo nobenega, da bi jih poučeval; letni čas so hodila dekleta v Breginjo, da se kaj naučijo ali niso prišle vedno prav; za prosjača je le hudo. Tudi svojega duhovnika nimajo že tretje leto; pust je božič brez polnočnice. — Z mlečkarno, ki so jo pričeli mes. marca, so zadovoljni. Tudi mlekarja imajo izvrstnega. Če bo tako napredoval, bo kaj več kakor pohvala. Nekateri gospodarji prav pridno obiskujejo gostilno. Ko so vinjeni se pa med seboj pripravijo in sicer prijatelji. Marsikatero skrivnost ovadijo, namreč o vodovodu, kar jim najbolj teži srce. Še veliko sem izvedel, a za zdaj naj zadostuje.

Pozdravi in voščila.

Tudi tukaj na Francoskem v naših malih Russaugeah se nas včasih zbere par Slovencev, da pokramljamo malo o naši stari domovini, kateri pošiljamo najprisrčnejše pozdrave. — Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo staršem, bratom, sestram, sorodnikom, znanem in prijateljem, posebno pa dekletom, ki so na nas gotovo že pozabila, ker smo že dolgo časa v tujini. — Pozdrave pa tudi tebi, draga »Goriška Straža«, ker prihajaš že več let vsak ponedeljek čez mejo v naše hiše in nam prinašaš novice iz domovine. — Štefan in Ma-

Ortopedični zavod A. ZECCHI

Turin - Via Roma 31/1 - Turin

Aparat Zecchi ustavi**KILO**

Uspeh aparata Zecchi v naši pokrajini.

Nov ozdravljenec iz Valvasone.

Dolžnost me veže izreči svoje priznanje in hvaležnost g. ortopedu Zecchi, ki mi je s svojo posebno iznajdbo ustavitil kilo, ki mi je delala zelo grenko življenje in me ovirala v mojem poklicu,

Pippo Jožef pok. Luke
Via dei Fornasini
Valvasone (pokr. Videm)

Važna objava!

Ker prihajajo od vseh strani številna povpraševanja, bo ortoped Zecchi obiskal naslednje kraje in bo v spodaj označenih prostorih prikazal prizadetim osebam uspešnost svojega posebnega aparata in jim bo dal dragocene nasvete iz svoje dolge izkušnje.

Videm: nedelja 8. jan., hotel „Italia“.

Palmanova: ponedeljek 9. jan., hotel „Rosa d'oro“.

Gorica: sredo 18. in četrtek 19. jan., hotel „Angelo d'oro“.

Obnovite naročnino za
»Goriško Stražo.«

rija Balič, Gorica; Vinko Kogej, Idrija; Filip Brence, Korita; Jakob Kosmač, Krnice; Rafael Felc, Razpotje; Jožef in Frančiška Daskobler, Porezen; Anton Lesjak, Grahovo.

Srečno in veselo novo leto voščimo iz Argentinije svojim staršem, bratom in sestram, vsem znancem in prijateljem. Vidmar Franc in Štefan, brata z Otlice pri Ajdovščini; Vidmar Lojze s Kolka pri Ajdovščini.

Slovenski delavci iz Kalabrije pošljamo pozdrave in ob enem voščimo srečno in veselo novo leto 1928 vsem slovenskim rojakom, staršem, sestram, bratom, fantom in dekletom, ki so pozabile na nas, posebno pa »G. Straži« in njenim čitateljem. Živijo na mnoga leta! Faletič Franc, Medved Ivan, Hrast Alojzij, Faletič Jakob, Šturm Venceslav, Drešček Janez, Faletič Alojzij in še mnogo drugih v Cosenzi.

Književnost in umetnost.

»Naš čolnič« v novem letu.

Imel bo lepe slike, ki jih bo preskrbel slikar Domen. Sodelovanje so obljubili najboljši leposlovci, med njimi Ivan Pregelj, ki v podrobnosti riše naše življenje, Franc S. Finžgar, katerega pozna vsak po prelepih spisih; Bogomir Magaj na pripravlja pretresljivo povest »Gozdovnik« in prekrasno zgodovinsko črtico »Vestalka«, ki nas bo vodila po rimskih grobnicah. Usgledni mladi pisatelji J. Jalen, Narte Velikonja in L. Golobič bodo sodelovali s črticami. Priznan pisatelj nam bo v poljudni obliki podajal življenjepise slovenskih mož. Pri znani strokovnjaki bodo razpravljali o zemljepisju, prof. Pengov o prirodoslovju, večji zdravniki o zdravstvu in poleg tega bodo opisane moderne iznajdbe. V pismih bo urednik razpletel pogovore o večerjih verskih in moralnih vprašanjih. Kotiček za zabavo pa bo prinašal smešnice in uganke. Naročnica je malenkostna. Znaša 10 lir na leto. Vsak mesec si odtrga po eno liro in jo izročiš nabiratelju ali nabirateljici, ki naj denar pošlje upravi. Za Jugoslavijo stane naročnina 40 Din. — za Ameriko en in pol dolarja.

»Vedež«, splošni žepni koledar za leto 1928.

Ta v vsaki domači hiši tako dobro znani in vobče priljubljeni koledar nas je tudi letos iznenadil z različnim in zanimivim gradivom. »Vedež« obsega natančno urejen koledar z vremenskimi napovedmi, razpredelnice o davkih in kolkih ter razne druge tabele, ki so v vsakdanjem življenju tako velike važnosti za vsakega. »Vedež« te vodi tudi sigurno po Trstu in Gorici. Vse najvažnejše naslove, bodisi javnih uradov, konzulatov itd. najdeš v njem. Naš stari prijatelj Pavliha, ki se je ravnokar vrnil s svojega trudapolnega potovanja širom sveta, si je izbral udoben kotiček pri zakurjeni peči, si prižgal pipo in je pri kozarcu domačega vina pričel pripovedovati o oddaljenih krajih, o razmerah, ki vladajo v drugih državah Evrope in nam je lepo pregledno naslikal stališče vseh evropskih držav. Originalne smešnice, mikavne črtice zaključujejo raznolično »Vedežev« vsebino. »Vedež«, ki se vedno s hvaležnostjo spominja svojih ljudih čitateljev, jim je letos obljubil 50 krasnih dobitkov. V to svrhu je vsak posamezen izvod opremljen z zaporedno številko. Izžrebane številke bodo objavljene v »Vedežu« za leto 1929. »Vedež« je praktične žepne oblike, lepo v trpežno platno vezan, ima tudi več strani papirja za beležke in v notranjosti listnico. Ker je »Vedež« tako lepo in praktično urejen in stane razmeroma malo, samo 3,60, ga priporočamo.

Gospodarstvo.

Davkoplačevalcem.

Opozarjamo davkoplačevalce, da so od 1. do 15. januarja izloženi seznami davkoplačevalcev na občinskih uradih. Vsak pameten gospodar bo šel na občinski urad in pregledal seznam ter ugotovil, če je zanj vse v redu.

Zgodi se, da je v seznamu veliko takozvanih stvarnih pogreškov.

N. pr. Pavel je sklenil z davkarjo davčni konkordat za davek na premoženo premoženje (Ricchezza mobile) za L 2000 dohodkov, dočim mu je davkarija vpisala po pomoti v seznam L 3000. Proti takemu stvarnemu pogrešku bo Pavel takoj vložil rekurz pri davkariji in zahteval odpis 1000 lir dohodkov in razmerno znižanje davka. Isto bo storil: b) za slučaj dvakratnega obdajanja; c) če mu ni bil dostavljen tako zvani Avviso d'accertamento; d) če zahtevajo od njega davek od dohodkov, ki niso obdačljivi.

V vseh teh slučajih pogreškov v seznamu davkoplačevalcev treba vložiti rekurz pri pristojni davkariji na nekolekovanem papirju, in sicer vsaj tekom 6 mesecev od zadnjega dneva po razglasitvi davčnih seznamov.

Davkoplačevalci naj bodo pozorni tudi na to, da jim ni davkarija predpisala davka od dohodkov, ki so se med tem mogoče znižali, ali pa propadli in popolnoma izginili!

N. pr.: Peter je za leto 1927. plačal približno 37.50 lir davka na premoženo premoženje (Ricchezza mobile), to je 25 odstotkov davka od L 150 dohodkov, ki mu jih je donajala terjatev L 3000, katera je bila vknjižena na sošedovem zemljišču. So sed je svoj dolg plačal 15. decembra 1927. Davkarija pa kljub temu predpiše Petru isti davek tudi za leto 1928. Proti temu pa bo Peter takoj vložil pri davkariji rekurz in zahteval odpis davka od 1. januarja 1928. dalje in če hoče tudi povrnitev že plačanega davka od 15. decembra do 31. decembra 1927.

Precej je podobnih slučajev posebno pri trgovcih in krčmarjih, ki so opustili trgovino ali krčmo v zadnjih mesecih leta 1927. ali začetkom leta 1928.

Davkoplačevalec mora torej v vsakem slučaju, ko so dohodki deloma ali pa v celoti odpadli in ko je davkarija kljub temu po pomoti, ali ker ni zato vedela, predpisala od njih davek za leto 1928., vložiti proti predpisu davka za leto 1928. v letošnjem seznamu davkoplačevalcev rekurz, oziroma prošnjo za odpis davka na nekolekovanem papirju, in sicer tekom 3 mesecev od dneva, ko so dohodki odpadli ali tekom 3 mesecev od zadnjega dneva po razglasitvi seznama davkoplačevalcev. Davkoplačevalce opozarjamo še na izčrpno razpravo dr. Biteznika, ki je bila priobčena pod naslovom »Kaj moraš o davkih vedeti« v koledarju Goriške Mohorjeve družbe za leto 1926. Tam je ta važen predmet natančno in jasno obdelan. V koledarju dobi davkoplačevalec tudi potrebne vzorce za vse morebitne slučaje rekurzov, oziroma prošenj za odpis davka, ki je bil po pomoti predpisan v seznamu davkoplačevalcev.

Valuta.

Dne 2. januarja si dobil:

za 100 franc. frankov	74.35 do 74.65	Lir
za 100 belg. frankov	262.50 do 266.50	"
za 100 švic. frankov	364.50 do 366.50	"
za 100 češ.-slov. kron	55.92 do 56.22	"
za 100 dinarjev	33.25 do 33.55	"
za 1 šterling	92.27 do 92.47	"
za 1 dolar	18.40 do 18.55	"
Novci po 20 frankov	72.— do 74.—	"
za 100 avst. šilingov	264.25 do 270.25	"

Izvoz breskev iz Italije.

Pred vojno je Italija izvozila letno okoli 52.000 q breskev, v zadnjih treh letih pa letno okoli 140.000 q, skoraj trikrat toliko.

Svetovni pridelek vina.

Na celem svetu se pridelala okoli 185 milijonov hl vina. Iz sledečega seznama je razviden pridelek po posameznih državah v letih 1925 in 1926.

	1926	1925
Francija	40,787.955	62,767.086
Italija	37,076.000	45,367.000
Španija	15,753.528	26,700.000
Alžerija	8,379.142	12,366.115
Rumunija	5,000.000	6,113.000
Argentiniya	2,500.000	6,504.176
Portugalska	2,060.300	5,315.400
Čile	1,700.000	2,224.865
Jugoslavija	1,600.000	2,968.006
Grška	1,500.000	1,740.000
Ogrska	1,200.000	480.000
Bulgariya	1,000.000	1,281.500
Nemčija	989.343.	1,803.954
Avstralija	730.000	666.614
Tunis	716.328	902.000
Brazilija	600.000	717.000
Južna Afrika	600.000	608.965
Avstriya	400.000	860.114
Švica	350.000	558.900
Čehoslovaška	313.000	600.090
Uruguay	300.000	342.700
Maroko	200.000	60.000
Ciper	130.000	138.878
Luksemburg	100.000	136.500

Darovi.

Za »Slovensko sirotišče«: Preč. g. Jos. Kos, Otalež, 25 L; preč. g. Jan. Kos, kurat v Branici, zapuščino pokojne Helene Vidmar v Škrbčih (Rifenberg) 100 L; občina Kal ustanovništvo 200 L. — Srčna hvala! Bog obudi mnogo posnemovalcev!

Za spomenik pok. č. g. Cirila Vučga so darovali: veleč. gosp. Ciril Zamar, kurat v Biljah, 25 lir; Pahor Oskar, župnik v Mirnu, 10 lir. Srčna hvala.

Listnica uprave.

G. Sulč Pepina, Mansurah, Egipet: Denar prejeli! Hvala!

Mestno kopališče.

Kadna kopel je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 7. zvečer.

Parna kopel za gospe je ob sredah in sobotah od 2.—4. pop. in ob nedeljah od 8.—10. ure zjutraj.

Parna kopel za gospe je ob sredah in sobotah od 4.—7. ure zvečer in ob nedeljah od 10.—1. ure popoldne.

V Čepovanu je na prodal lepo posestvo, na katerem se lahko redi 3 krave in 3 prešiče, hiša in gospodarsko poslopje in polovica mlina. Natančna pojasnila daje Ignacij Sošnja v Čepovanu št. 27.

Na prodaj je umetni mlin na zelo prometnem kraju sredi trga na Štajerskem; oddaljen od postaje 10 minut. Stanovanje obstoji iz treh kuhinj in treh lepih sob; v hiši je električna razsvetljava. Več pove Ana Ograjšek, posestnica mlina v Poljčanah pri Mariboru, Slovenija (S. H. S.).

Corrado Marostica

mirodilničar

se je preselil s svojo mirodilnico iz ulice S. Chiara v ulico

Corso Verdi št. 7
Gorica

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga črtnega platna iz znane tovarne Reichenhart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno!
Cene zmerne!

Zavarovalnica »LA FENICE«

vošči vsem svojim klijentom

srečno in veselo novo leto!

POZOR!!

Velika zaloga mrtvaških potrebščin 20% ceneje kot povsod drugod. J. Saksida, trgovec z mrtv. predmeti. Dornberg št. 3.

Dott. Gius. Comel

specialist za bolezni v ušesih, nosu in grlu,

bivši operator na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in assistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah je odprl ambulatorij v Gorici, Via Garibaldi 11 (prej Teatro). Sprejema od 9-11 predp. in od 3-4 pop.

PRSNE BOLEZNI

(Zdravljenje prsne votline)

REVMATIČNE BOLEZNI

Dott. A. Mazzocca

Civiale — Via Carlo Alberto 8

Kabinet za žarke X, diatermijo, za zdravljenje z ultravioletnimi žarki, termolux in microscopia.

Sprejema vse delavnike od 10—12.

Zdravnik

za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema

v GORICI

Piazza della Vittoria št. 20

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiološki kabinet je odprt:

v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni)

v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredah in petkih ob pop. urah).

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

„ŠIJATIKE“

(Trganje v kolku)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. — Sprejema od 10—12 in od 15—17.

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellonovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.